

Cauza C-212/97

Centros Ltd

împotriva

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de Højesteret)

„Libertatea de stabilire –
Stabilirea unei sucursale de către o societate fără activitate efectivă –
Eludarea dreptului național – Refuzul înmatriculării”

HOTĂRÂREA CURȚII

din 9 martie 1999 *

În cauza C-212/97,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CE de Højesteret (Danemarca) pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

Centros Ltd

și

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 52, 56 și 58 din Tratatul CE,

CURTEA,

compusă din domnii G. C. Rodríguez Iglesias, președinte, P. J. G. Kapteyn, J.-P. Puissochet, G. Hirsch și P. Jann, președinți de cameră, G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, J. L. Murray, D. A. O. Edward, H. Ragnemalm, L. Sevón, M. Wathelet (raportor), R. Schintgen și K. M. Ioannou, judecători,

avocat general: domnul A. La Pergola,
grefier: domnul H. von Holstein, grefier adjunct,

având în vedere observațiile scrise prezentate:

- pentru Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, de Maître Karsten Hagel-Sørensen, avocat la Copenhaga, în calitate de Kammeradvokaten,

---

* Limba de procedură: daneza.

- pentru guvernul danez, de domnul Peter Biering, șef de departament în Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de agent,
- pentru guvernul francez, de doamna Karen Rispal-Bellanger, director adjunct la Direcția Juridică a Ministerului Afacerilor Externe, și de domnul Gautier Mignot, secretar al afacerilor externe în același minister, în calitate de agenți,
- pentru guvernul olandez, de domnul Adriaan Bos, consilier juridic în Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de agent,
- pentru guvernul Regatului Unit, de doamna Stephanie Ridley, de la Treasury Solicitor's Department, în calitate de agent, asistată de domnul Derrick Wyatt, QC,
- pentru Comisia Comunităților Europene, de domni Antonio Caeiro, consilier juridic, și Hans Støvlbæk, membru al serviciului juridic, în calitate de agenți,

având în vedere raportul pentru ședință,

după ascultarea observațiilor orale ale lui Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, reprezentat de Maître Karsten Hagel-Sørensen, ale guvernului francez, reprezentat de domnul Gautier Mignot, ale guvernului olandez, reprezentat de domnul Marc Fierstra, consilier juridic în Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de agent, ale guvernului suedez, reprezentat de domnul Erik Brattgård, departementsråd la secretariatul juridic al Ministerului Afacerilor Externe, în calitate de agent, ale Guvernului Regatului Unit, reprezentat de domnul Derrick Wyatt, și ale Comisiei, reprezentată de domni Antonio Caeiro și Hans Støvlbæk, în ședința din 19 mai 1998,

după ascultarea concluziilor avocatului general, în ședința din 16 iulie 1998,

pronunță prezenta

Hotărâre

1. Prin ordonanța din 3 iunie 1997, primită la Curte la 5 iunie 1997, Højesteret a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CE, o întrebare preliminară privind interpretarea articolelor 52, 56 și 58 din tratat.
2. Această întrebare a fost adresată în cadrul unui litigiu între Centros Ltd (denumită în continuare „Centros”), „private limited company” înmatriculată la 18 mai 1992 în Anglia și în Țara Galilor și Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (Direcția Generală a Comerțului și a Societăților), dependentă de Ministerul Comerțului danez, în legătură cu refuzul acestei autorități administrative de a înmatricula în Danemarca o sucursală a societății Centros.
3. Din dosarul acțiunii principale reiese că Centros nu a desfășurat nicio activitate de la înființare. Întrucât legislația Regatului Unit nu impune societăților cu răspundere limitată nicio cerință privind constituirea și vărsarea unui capital social minim, capitalul social al societății Centros, care se ridică la 100 GBP, nu a fost nici vărsat, nici pus la dispoziția societății. Acesta este divizat în două părți sociale deținute de domnul și doamna Bryde, resortisanți danezi cu reședința în Danemarca. Doamna Bryde este directorul societății Centros, al cărei sediu se află în Regatul Unit, la domiciliul unui prieten al domului Bryde.

4. Conform dreptului danez, Centros, în calitate de „private limited company”, este considerată o societate străină cu răspundere limitată. Normele în materie de înmatriculare a sucursalelor („filialer”) unor asemenea societăți sunt stabilite de Anpartsselskabslov (Legea privind societățile cu răspundere limitată).
5. Articolul 117 din această lege prevede în special că:
  - „1) Societățile cu răspundere limitată și societățile străine în formă juridică analogă stabilite într-un stat membru al Comunităților Europene pot desfășura activități în Danemarca prin intermediul unei sucursale”.
6. În cursul verii anului 1992, doamna Bryde a solicitat la Erhvervs- og Selskabsstyrelsen înregistrarea unei sucursale a societății Centros în Danemarca.
7. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen a refuzat înmatricularea, în special pe motivul că Centros, care nu desfășoară nicio activitate comercială în Regatul Unit, dorea de fapt să înființeze în Danemarca nu o sucursală, ci un sediu principal, eludând normele naționale referitoare în special la vărsarea unui capital minim stabilit la 200 000 DKK prin Legea nr. 886 din 21 decembrie 1991.
8. Centros a atacat în fața Østre Landsret decizia de refuz a Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.
9. Østre Landsret a admis argumentele prezentate de Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, printr-o decizie din 8 septembrie 1995, iar Centros a introdus recurs în fața lui Højesteret.
10. În cadrul acestei proceduri, Centros susține că îndeplinește condițiile pe care legea privind societățile cu răspundere limitată le impune la înmatricularea unei sucursale de către o societate străină. Deoarece societatea a fost legal constituită în Regatul Unit, aceasta are dreptul să înființeze o sucursală în Danemarca, în temeiul articolului 52, coroborat cu articolul 58 din tratat.
11. Centros consideră că faptul că nu a desfășurat nicio activitate de la înființarea sa în Regatul Unit nu are niciun efect asupra dreptului său de liberă stabilire. Într-adevăr, în Hotărârea din 10 iulie 1986, Segers (cauza 79/85, Rec. p. 2375), Curtea a hotărât că articolele 52 și 58 din tratat interzic autorităților unui stat membru să refuze unui director de societate avantajul unui regim național de asigurări de boală pe simplul motiv că societatea își avea sediul social într-un alt stat membru, chiar dacă aceasta nu desfășura activități comerciale în respectivul stat membru.
12. Pe de altă parte, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen consideră că refuzul înmatriculării nu este contrar articolelor 52 și 58 din tratat, întrucât înființarea sucursalei din Danemarca pare a fi un mijloc de eludare a normelor naționale privind constituirea și vărsarea capitalului minim. Refuzul înmatriculării s-ar justifica, în plus, prin necesitatea de a proteja creditorii publici sau privați și cocontractanții sau prin necesitatea de a combate bancruta frauduloasă.
13. În aceste condiții, Højesteret a hotărât să suspende judecata și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Este compatibil cu articolul 52, precum și cu articolele 56 și 58 din Tratatul CE refuzul înmatriculării unei sucursale a unei societăți stabilite în alt stat membru și care, pe baza unui capital social de 100 GBP (aproximativ 1 000 DKK), a fost legal înființată și există în conformitate cu legislația acestui stat membru, atunci când respectiva societate nu desfășoară

activității comerciale, ci dorește să înființeze sucursala menționată tocmai pentru a-și desfășura întreaga activitate în statul în care se stabilește această sucursală și dacă se poate considera că metoda utilizată urmărește evitarea înființării unei societăți în acest ultim stat membru, pentru a se sustrage vărsării unui capital minim de 200 000 DKK (în prezent 125 000 DKK)?”

14. Prin întrebarea sa, instanța națională dorește să afle, în mod esențial, dacă este contrară articolelor 52 și 58 din tratat fapta unui stat membru de a refuza înmatricularea unei sucursale a unei societăți constituite în conformitate cu legislația unui alt stat membru în care își are sediul, dar unde nu desfășoară activități comerciale, atunci când sucursala este menită să îi permită societății în cauză să își desfășoare întreaga activitate în statul în care se va înființa această sucursală, evitând înființarea unei societăți în statul membru în cauză și eludând astfel aplicarea normelor privind înființarea societăților, care sunt mai stricte în acel stat în ceea ce privește vărsarea unui capital social minim.
15. Trebuie precizat, cu titlu introductiv, că Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nu contestă în niciun caz faptul că o societate pe acțiuni sau cu răspundere limitată cu sediul într-un alt stat membru poate desfășura o activitate în Danemarca prin intermediul unei sucursale. Autoritatea în cauză acceptă așadar, ca regulă generală, înmatricularea în Danemarca a unei sucursale a unei societăți înființate în conformitate cu legislația unui alt stat membru. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen a mai adăugat în special că, în cazul în care Centros ar fi avut vreo activitate comercială în Anglia sau Țara Galilor, atunci ar fi acceptat înmatricularea în Danemarca a sucursalei acesteia.
16. În opinia guvernului danez, articolul 52 din tratat nu este aplicabil cazului din acțiunea principală, deoarece este vorba de o situație pur internă pentru Danemarca. Domnul și doamna Bryde, resortisanți danezi, au înființat într-adevăr în Regatul Unit o societate care nu desfășoară nicio activitate efectivă în acest stat, cu unicul scop de a desfășura o activitate în Danemarca prin intermediul unei sucursale, evitând astfel aplicarea legislației daneze referitoare la înființarea societăților cu răspundere limitată. În aceste circumstanțe, înființarea unei societăți într-un stat membru de către resortisanți ai unui alt stat membru nu ar constitui un element de extraneitate relevant pentru dreptul comunitar și, în special, pentru libertatea de stabilire.
17. În această privință, ar trebui remarcat că situația în care o societate constituită în conformitate cu legislația unui stat membru în care își are sediul social intenționează să înființeze o sucursală într-un alt stat membru intră în sfera dreptului comunitar. În acest sens, faptul că societatea nu a fost înființată în primul stat membru decât cu scopul de a se stabili în cel de-al doilea stat, unde ar urma să își desfășoare esențialul, dacă nu chiar totalitatea activităților sale economice (a se vedea în acest sens hotărârea Segers, menționată anterior, considerentul 16), este lipsit de importanță.
18. Faptul că soții Bryde au înființat societatea Centros în Regatul Unit cu scopul de a eluda legislația daneză, care impune vărsarea unui capital social minim, fapt care nu a fost contestat nici în observațiile scrise, nici în timpul ședinței, nu înseamnă totuși că înființarea unei sucursale în Danemarca de către această societate britanică nu intră sub incidența libertății de stabilire, în sensul articolelor 52 și 58 din tratat. Problema aplicării articolelor 52 și 58 din tratat este, de fapt, diferită de aceea de a ști dacă un stat membru poate sau nu să ia măsuri prin care să-i împiedice pe câțiva dintre cetățenii săi ca, recurgând la posibilitățile oferite de tratat, să încerce să se sustragă abuziv aplicării legislației naționale.
19. În ceea ce privește la întrebarea dacă, astfel cum susțin soții Bryde, refuzul de a înmatricula în Danemarca sucursala societății lor, înființate în conformitate cu legislația unui alt stat

membru în care își are sediul social, reprezintă un obstacol în calea libertății de stabilire, trebuie amintit că libertatea de stabilire recunoscută de articolul 52 din tratat resortisanților comunitari include dreptul acestora din urmă de a avea acces și de a desfășura activități independente, precum și dreptul de a înființa și de a administra societăți, în aceleași condiții cu cele prevăzute de legislația statului membru de stabilire pentru propriii săi cetățeni. În plus, articolul 58 din tratat asimilează persoanelor fizice, resortisante ale statelor membre, societățile înființate în conformitate cu legislația unui stat membru și care își au sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității în interiorul Comunității.

20. Consecința imediată este că societățile respective au dreptul de a-și desfășura activitatea într-un alt stat membru prin intermediul unei agenții, sucursale sau filiale, amplasarea sediului lor social, a administrației centrale sau a principalului loc de desfășurare a activității servind la determinarea, ca în cazul cetățeniei persoanelor fizice, a apartenenței lor la ordinea juridică a unui stat membru (a se vedea, în acest sens, hotărârea Segers, considerentul 13; Hotărârea din 28 ianuarie 1986, Comisia împotriva Franței, cauza 270/83, Rec. p. 273, considerentul 18; Hotărârea din 13 iulie 1993, Commerzbank, cauza C-330/91, Rec., p. I-4017, considerentul 13; și Hotărârea din 16 iulie 1998, ICI, cauza C-264/96, Rec., p. I-4695, considerentul 20).
21. Or, dacă într-un stat membru există practica de a refuza, în anumite circumstanțe, înmatricularea unei sucursale a unei societăți cu sediul într-un alt stat membru, acest fapt are drept consecință, pentru unele societăți înființate în conformitate cu legislația statului membru din urmă, imposibilitatea de a-și exercita dreptul de stabilire conferit de articolele 52 și 58 din tratat.
22. Prin urmare, o astfel de practică reprezintă un obstacol în calea exercitării libertăților garantate de aceste prevederi.
23. Potrivit autorităților daneze, soții Bryde nu pot totuși să invoce aceste prevederi, deoarece singurul scop al înființării societății ar fi eludarea aplicării legislației naționale care reglementează înființarea societăților cu răspundere limitată și ar constitui astfel o exercitare abuzivă a dreptului de stabilire. Regatul Danemarcei are, prin urmare, dreptul să ia măsuri pentru a împiedica un asemenea abuz, refuzând înmatricularea sucursalei.
24. Într-adevăr, conform jurisprudenței Curții, un stat membru are dreptul de a lua măsurile destinate prevenirii încercării anumitor resortisanții ai acestuia, recurgând la posibilitățile oferite de tratat, de a se sustrage în mod abuziv aplicării legislației naționale sau de a invoca în mod abuziv sau fraudulos normele comunitare (a se vedea, în special, în domeniul libertății de a presta servicii, Hotărârea din 3 decembrie 1974, Van Binsbergen, cauza 33/74, Rec. p. 1299, considerentul 13; Hotărârea din 3 februarie 1993, Veronica Omroep Organisatie, cauza C-148/91, Rec. p. I-487, considerentul 12, și Hotărârea din 5 octombrie 1994, TV10, cauza C-23/93, Rec. p. I-4795, considerentul 21; în domeniul libertății de stabilire, Hotărârea din 7 februarie 1979, Knoors, cauza 115/78, Rec. p. 399, considerentul 25 și Hotărârea din 3 octombrie 1990, Bouchoucha, cauza C-61/89, Rec. p. I-3551, considerentul 14; în domeniul liberei circulații a mărfurilor, Hotărârea din 10 ianuarie 1985, Leclerc și alții, cauza 229/83, Rec. p. 1, considerentul 27; în domeniul securității sociale, Hotărârea din 2 mai 1996, Paletta, cauza C-206/94, Rec. p. I-2357, considerentul 24; în domeniul liberei circulații a lucrătorilor, Hotărârea din 21 iunie 1988, Lair, cauza 39/86, Rec. p. 3161, considerentul 43; în domeniul politicii agricole comune, Hotărârea din 3 martie 1993, General Milk Products, cauza C-8/92, Rec. p. 779, considerentul 21; în domeniul dreptului societăților comerciale, Hotărârea din 12 mai 1998, Kefalas și alții, cauza C-367/96, Rec. p. I-2843, considerentul 20).

25. Cu toate acestea, deși instanțele naționale pot ține cont, în asemenea condiții, de la caz la caz și pe baza unor elemente obiective, de comportamentul abuziv sau fraudulos al persoanelor în cauză, pentru a le refuza, după caz, beneficiul prevederilor dreptului comunitar invocate, aceste instanțe trebuie totodată să ia în considerare, pentru evaluarea unui asemenea comportament, obiectivele urmărite de prevederile comunitare în cauză (hotărârea Paletta, menționată anterior, considerentul 25).
26. În speță trebuie remarcat că prevederile naționale a căror aplicare au încercat să o eludeze părțile în cauză reprezintă norme care reglementează înființarea societăților, și nu norme referitoare la desfășurarea anumitor activități profesionale. Or, dispozițiile tratatului privind libertatea de stabilire urmăresc în special să le permită societăților înființate în conformitate cu legislația unui stat membru și având sediul social, administrația centrală sau principalul loc de desfășurare a activității în interiorul Comunității să desfășoare activități în alte state membre prin intermediul unei agenții, sucursale sau filiale.
27. În aceste condiții, faptul pentru un resortisant al unui stat membru care dorește să constituie o societate de a alege, pentru înființarea societății, un stat membru ale cărui norme de drept al societăților comerciale i se par mai puțin restrictive și de a alege să înființeze sucursale în alte state membre, nu constituie în sine o exercitare abuzivă a dreptului de stabilire. Într-adevăr, dreptul de a constitui o societate în conformitate cu legislația unui stat membru și de a înființa sucursale în alte state membre este inerent exercitării pe piața unică a libertății de stabilire garantată de tratat.
28. În această privință, nu are relevanță faptul că dreptul societăților comerciale nu este complet armonizat în Comunitate; în plus, Consiliul are posibilitatea de a completa această armonizare, în temeiul competențelor pe care i le conferă articolul 54 alineatul (3) litera (g) din Tratatul CE.
29. Mai mult, conform considerentului 16 din hotărârea Segers, menționată anterior, faptul că o societate nu desfășoară nicio activitate în statul membru în care își are sediul și că desfășoară activități doar în statul membru al sucursalei sale, nu este suficient pentru a demonstra existența unui comportament abuziv sau fraudulos și pentru a-i permite statului membru din urmă să refuze societății în cauză beneficiul prevederilor comunitare privind dreptul de stabilire.
30. În aceste condiții, refuzul unui stat membru de a înmatricula sucursala unei societăți constituite în conformitate cu legislația unui alt stat membru în care își are sediul, pe motiv că sucursala urmărește să îi permită societății desfășurarea întregii sale activități economice în statul gazdă, cu consecința că sediul secundar ar eluda normele naționale privind înființarea și vărsarea unui capital minim, este incompatibil cu articolele 52 și 58 din tratat, în măsura în care împiedică orice punere în aplicare a dreptului de stabilire secundară, a cărui respectare este urmărită în special de articolele 52 și 58.
31. Ultima întrebare la care trebuie să se răspundă este dacă practica națională în cauză s-ar putea justifica prin motivele pe care le invocă autoritățile daneze.
32. Făcând trimitere atât la articolul 56 din tratat, cât și la jurisprudența Curții referitoare la cerințele imperative de interes general, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen susține că obligația pentru societățile cu răspundere limitată de a constitui și de a vărsa un capital social minim are un dublu obiectiv: pe de o parte, să consolideze bunăstarea financiară a societăților pentru a proteja creditorii publici împotriva riscului de a-și vedea creanțele publice irecuperabile, întrucât, spre deosebire de creditorii privați, aceștia nu își pot asigura creanțele prin

constituirea unei garanții sau a unei cauțiuni și, pe de altă parte, mai general, să protejeze toți creditorii, publici sau privați, prevenind riscul de bancrută frauduloasă creat de insolabilitatea societăților cu capital inițial insuficient.

33. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen mai adaugă că nu există niciun mijloc mai puțin restrictiv pentru îndeplinirea acestui dublu obiectiv. Într-adevăr, celălalt mijloc de a proteja creditorii, și anume instituirea unor norme care să prevadă posibilitatea de a angaja, în anumite condiții, răspunderea personală a asociaților, este mai restrictiv decât obligația de a constitui și de a vărsa un capital social minim.
34. Este necesar să se remarce, în primul rând, că motivele invocate nu intră sub incidența articolului 56 din tratat și că, potrivit jurisprudenței Curții, măsurile naționale care ar putea perturba sau face mai puțin atractivă exercitarea libertăților fundamentale garantate de tratat trebuie să îndeplinească patru condiții: trebuie să se aplice în mod nediscriminatoriu, să fie justificate de motive imperative de interes general, să fie adecvate pentru a garanta îndeplinirea obiectivului urmărit și să nu depășească ceea ce este necesar pentru îndeplinirea acestuia (a se vedea Hotărârea din 31 martie 1993, Kraus, cauza C-19/92, Rec. p. I-1663, considerentul 32, și Hotărârea din 30 noiembrie 1995, Gebhard, cauza C-55/94, Rec. p. I-4165, considerentul 37).
35. Aceste condiții nu sunt îndeplinite în cazul din acțiunea principală. În primul rând, practica în cauză nu este adecvată pentru îndeplinirea obiectivului de protejare a creditorilor, pe care se presupune că îl urmărește, deoarece, chiar dacă societatea în cauză ar fi desfășurat o activitate în Regatul Unit, iar sucursala sa ar fi fost înmatriculată în Danemarca, creditorii danezi ar fi fost la fel de expuși la risc.
36. Pe de altă parte, societatea în cauză în acțiunea principală prezentându-se ca o societate de drept englez, și nu ca o societate de drept danez, creditorii săi sunt informați asupra faptului că aceasta este supusă unei legislații diferite de cea care reglementează înființarea societăților cu răspundere limitată în Danemarca și că pot să invoce anumite norme de drept comunitar care îi protejează, cum ar fi A patra Directivă a Consiliului 78/660/CEE din 25 iulie 1978, în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat, privind conturile anuale ale anumitor forme de societăți comerciale (JO L 222, p. 11), și A unsprezecea Directivă a Consiliului 89/666/CEE din 21 decembrie 1989 privind publicitatea sucursalelor înființate într-un stat membru de anumite forme de societăți care intră sub incidența legislației unui alt stat (JO L 395, p. 36).
37. În plus, contrar argumentelor autorităților daneze, pot fi adoptate măsuri mai puțin restrictive sau care ar amenința într-o măsură mai mică libertățile fundamentale, măsuri care să acorde, de exemplu, posibilitatea creditorilor publici de a-și constitui garanțiile necesare.
38. În sfârșit, faptul că un stat membru nu poate refuza înmatricularea unei sucursale a unei societăți înființate în conformitate cu legislația unui alt stat membru în care își are sediul nu înseamnă că primul stat nu poate lua orice măsură pentru a preveni sau sancționa fraudele, fie împotriva societății în sine, după caz, în cooperare cu statul membru în care a fost înființată, fie împotriva asociaților despre care s-a dovedit că încearcă de fapt, prin înființarea unei societăți, să se sustragă obligațiilor pe care le au față de creditorii publici sau privați stabiliți pe teritoriul statului membru în cauză. În orice caz, combaterea fraudei nu poate justifica practica refuzului de a înmatricula o sucursală a unei societăți cu sediul într-un alt stat membru.

39. Trebuie, aşadar, să se răspundă la întrebarea adresată că articolele 52 și 58 din tratat interzic unui stat membru să refuze înmatricularea unei sucursale a unei societăți înființate în conformitate cu legislația unui alt stat membru în care își are sediul, dar în care nu desfășoară activități comerciale, atunci când sucursala urmărește să îi permită societății în cauză să își desfășoare întreaga activitate în statul în care va fi înființată această sucursală, evitând înființarea unei societăți în statul membru în cauză și eludând astfel aplicarea normelor privind înființarea societăților, care sunt mai stricte în statul respectiv în ceea ce privește vărsarea unui capital social minim. Totuși, această interpretare nu exclude posibilitatea autorităților statului membru în cauză de a lua orice măsură pentru a preveni sau sancționa fraudele, fie împotriva societății în sine, după caz, în cooperare cu statul membru în care a fost înființată, fie împotriva asociaților despre care s-a stabilit că încearcă de fapt, prin înființarea unei societăți, să se sustragă obligațiilor pe care le au față de creditorii publici sau privați stabiliți pe teritoriul statului membru în cauză.

Cu privire la cheltuielile de judecată

40. Cheltuielile efectuate de guvernele danez, francez, al Țărilor de Jos, suedez și al Regatului Unit, precum și de Comisie, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebarea adresată de Højesteret prin ordonanța din 3 iunie 1997, hotărăște:

Articolele 52 și 58 din Tratatul CE interzic unui stat membru să refuze înmatricularea unei sucursale a unei societăți înființate în conformitate cu legislația unui alt stat membru în care își are sediul, dar în care nu desfășoară activități comerciale, atunci când sucursala urmărește să îi permită societății în cauză să își desfășoare întreaga activitate în statul în care va fi înființată această sucursală, evitând înființarea unei societăți în statul membru în cauză și eludând astfel aplicarea normelor privind înființarea societăților, care sunt mai stricte în statul membru respectiv în ceea ce privește vărsarea unui capital social minim. Totuși, această interpretare nu exclude posibilitatea autorităților statului membru în cauză de a lua orice măsură pentru a preveni sau pentru a sancționa fraudele, fie împotriva societății în sine, după caz, în cooperare cu statul membru în care a fost înființată, fie împotriva asociaților despre care s-a stabilit că încearcă de fapt, prin înființarea unei societăți, să se sustragă obligațiilor pe care le au față de creditorii publici sau privați stabiliți pe teritoriul statului membru în cauză.

Rodríguez Iglesias

Kapteyn

Puissochet

Hirsch

Jann

Mancini

Moitinho de Almeida

Gulmann

Murray

Edward

Ragnemalm

Sevón

Wathelet

Schintgen

Ioannou

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 9 martie 1999.

Grefier
R. Grass

Președinte
G. C. Rodríguez Iglesias